

door: Willy de Groot, Alterra

De lössgronden zijn de meest kenmerkende bodems van Limburg.

In het rijtje van meest kenmerkende bodems van Nederland mogen de bodems die in löss zijn gevormd, niet ontbreken. Ze komen het meest voor in Limburg, met name in het zuiden. Ze kenmerken het Limburgse Landschap door de rijke begroeiing en door de er in gevormd erosiedalen, holle wegen en graften. De löss bedekt de Limburgse heuvels met een deken van vaak meters dik. Het is heel herkenbaar aan de bruingele kleur op braakliggend terrein.

In het bodemprofiel kan een briklaag zijn gevormd, inspoeling van lutumdeeltjes. Op hellingen komt deze laag door de relatief grotere structuurstabiliteit dan bovenliggende lagen vaak aan de oppervlakte voor. De oorspronkelijke bovengrond is daar geërodeerd.

Löss is een zeer vruchtbaar en een prima bewerkbaar bodemmateriaal. Dat wist men 7000 jaar geleden al toen men in Limburg begon met de eerste landbouw. Moderne machines bewerken tegenwoordig relatief eenvoudig de bodem, zelfs op steilere hellingen. Ook bodemorganismen ondervinden weinig weerstand om in de bodem te kruipen, zoals de wormen (foto beneden) die gangen tot meer dan 80cm diepte vormen.

Boeren gebruiken het land voor zowel grasland als akkerbouw en fruitteelt.. Het houdt vocht goed vast. Dat is vooral belangrijk op de heuvels waar grondwater op grote diepte zit en planten het moeten hebben van water dat in het profiel “hangt”.

Löss heeft een redelijk stevige structuur, maar na grondbewerking en in meer ontkalkte toestand erodeert het snel. Met name wanneer de hellingen steil zijn en geen begroeiing kennen verdwijnt de grond snel. In die gevallen zijn er veel maatregelen inzetbaar om erosie te bestrijden, zodat de lössgrond als een van de meest vruchtbare bodems van Nederland blijvend kan worden gebruikt.

